N°. 72. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 17 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op Z. M. besluit van den 1. Augustus 1831 n°. 72, waarbij is bepaald, dat de Dankdag of Godsdienstige viering der overwinning van Waterloo, voortaan altijd op den derden Zondag der maand Junij zal plaats hebben, en willende de plegtige viering van dien dag helpen bevorderen en verzekeren.

Gelasten dienvolgens uitdrukkelijk, dat op Zondag den 20. Junij aanstaande binnen deze Stad alles zal worden vermeden, wat tot stoornis, van de Godsdienstige aandacht zoude kunnen aanleiding geven, waartoe speciaal de bepalingen der Wet van den 1. Maart 1815 (Staatsblad n°. 21) zullen moeten geobserveerd worden.

Met waarschuwing dat de overtreders, overeenkomstig de Wet zullen worden gestraft en de Commissaris van Policie is gelast, om op de nakoming dezer toetezien en te waken.

BREDA, den 16. Junij 1841.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

Bekendmaking.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op het besluit van Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 1. Februarij 1841, A, n°. 4 (Prov. Blad n°. 27).

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat volgens bekomen berigt van de District-Commissie van het fonds ter Aanmoediging en Ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gevestigd binnen deze Stad, de gewone jaarlijksche kollekte voor dat fonds zal plaats hebben op Maandag den 21. Junij aanstaande, met uitnoodiging op een iegenlijk, om daarin naar vermogen mildelijk bij te dragen, alzoo deze heilzame instelling, eene ruime deelneming allezins behoeft, ten einde alle de deelgeregtigden, zoo wel van het primitive fonds, als die uit den strijd met Belgie, en nog zoo velen die daarop reikhalzend uitzien, te kunnen ondersteunen, hetgeen anderzins bij de noodzakelijkheid tot herhaalde verkoopen van het kapitaal dier beide fondsen en het verminderen daardoor van lieverlede der inkomsten, meer en meer bezwaarlijk worden moet.

En durven Burgemeester en Wethouders [illegible] bij deze, even als bij zoo vele andere gelegenheden, van de mildadigheid der Ingezetenen ruimschoots zal mogen blijken.

BREDA, den 16. Junij 1841.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Junij.

Het slot der (in ons vorig nommer vermelde) telegraphische depeche uit Toulon nopens de krijgsbewegingen van den generaal *Bugeaud d'Hilliers* in de provincie Algiers, is, dat de hertog *van Nemours*, die, van Mostaganem terugkeerende, den 6den te Algiers was aangekomen, voornemens was den 11. naar Marseille te vertrekken.

Deze laatste zinsnede doet eenig meerder gewigt hechten aan het verhaal van een Toulousch blad, volgens hetwelk een oneenigheid was gerezen tusschen den hertog *van Nemours* en den gouverneur-generaal *Bugeaud*, onder welken de eerste het bevel over eene afdeeling voerde; eene oneenigheid die zoo hoog was geloopen, dat de hertog geen verder deel aan de krijgsverrigtingen had willen nemen en dus maar Algiers was verlaten, om dadelijk weder naar Frankrijk over te steken.

Uit Toulon schrijft men dat de admiraal *Baudin*, die onlangs naar Parijs was ontboden, te Toulon teruggekeerd was en des anderdaags met de scheepsafdeeling onder zijne bevelen, naar den Levant zou stevenen.

Eene andere scheepsafdeeling onder de bevelen van den vice-admiraal *Hugon* en den schout-bij-nacht *Casy* uit 15 oorlogsvaartuigen, waaronder 12 linieschepen, bestaande, was zeilvaardig, om ter hoogte van de Balearische eilanden zich in de groote scheepsmanoeuvres te oefenen. Vroeger waren onderscheiden geruchten nopens het vertrek dezer scheepsmagt verbreid; sommigen wilden dat zij naar de Levant, anderen naar de kusten van Italie of naar Marocco was bestemd, doch men was thans van het tegendeel onderrigt.

— Vier bataillons van de nieuwe opgerigte jagers zijn van Toulon naar Algiers ingescheept; nog een vijfde werd er voor dezelfde bestemming gewacht.

Door den prefect van de oostelijke Pyreneën is het volgend telegraphisch berigt, uit Perpignan van den 11den, aan den minister van binnenlandsche zaken overgemaakt:

„Den 7den zijn er te Barcelona onlusten uitgebarsten, bij gelegenheid eener aankondiging van het bestuur der douane, wegens den openbaren verkoop van verbeurdverklaarde goederen. Drie à vier duizend wevers hebben zich bij hoopen naar de plaats van den verkoop begeven, om zich van de goederen meester te maken en die te verbranden. De politieke chef en de ayuntamento, na te vergeefs middelen van overreding te hebben aangewend, hebben de goederen gekocht en aan de wevers overgegeven, die dezelve hebben verbrand voor het hotel van den ayuntamento, 't welk tot dat einde was verlicht."

In afwachting dat de dagbladen van Barcelona nadere berigten over dit voorval vermelden, worden eenige bijzonderheden over de tegenwoordige autoriteiten te Barcelona medegedeeld. De tegenwoordige ayuntamento, die in het verleden jaar den ambtenaar vervangen heeft, wiens verzetting tegen het ministerie *Perez de Castro* tot de gebeurtenissen van September ll. heeft geleid, behoort eveneens tot de geëxalteerde partij, maar de verdere leden van het burgerlijk bestuur zijn minder gezind om aan de volksbewegingen voet te geven. De eerste alcade is de heer *Ferrer*, een geacht geneesheer; ook de politieke chef, *Aristarabal*, behoort tot de gematigde partij, doch heeft eerst sedert kort die betrekking aanvaard; [illegible] *Espartero*, [illegible] het vorig jaar tot dien post gebragt. Hij heeft omtrent 10,000 à 12,000 man in het gewest onder zijne bevelen.

Uit Madrid meldt men van den 5den, dat de raad van ministers buitengewoon was bijeengekomen, om de voorstellen eener leening door het handelhuis *Safont* gedaan in overweging te nemen. Men zeide echter dat deze voorstellen zulke schadelijke bepalingen hielden, dat zij niet hadden kunnen aangenomen worden.

Den 5den heeft de kamer der gedeputeerden te Madrid, met eene meerderheid van 60 stemmen, een voorstel van zekeren heer *Degollada* in overweging genomen, strekkende om de vestingwerken van Barcelona te doen slechten.

— Ter beurze van heden (13 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 114,60; 3 pCt. 76,85; Nap. A. 102,10; Sp. Actien 24; Rom. L. 101 ⅞.

Van den 14den. — Gisteren is de raad, onder 's konings voorzitting, weder op de Tuilerien vergaderd geweest; Z. M. is daarna naar Neuilly teruggekeerd.

— Een der redacteurs van het *Journal des Débats*, de heer *Lemoine*, is, zegt men, naar Londen vertrokken, met eene bijzondere zending van den minister van binnenlandsche zaken belast.

— Een der dagbladen vermeldt dat het ministerie sinds eenige dagen ongerust geworden, dat men zich op dit oogenblik moeite geeft, om de behulp van eenige onbeteekenende brieven, vroeger door den koning geschreven, die ten gevolge der door de barones [illegible] verkregene nalatenschap in hare handen gekomen [illegible] correspondentie tusschen den koning en gezegde barones ter [illegible]

ten einde daarmede op nieuw een schandaal ten laste des konings te verwekken.

— Men verzekert dat de heer *Scribe*, gedurende het afgeloopen tooneeljaar, voor zijne regten als schrijver, daaronder begrepen zijne premien, verkoopen van handschriften, regt van partitie, opbrengst zijner vrijkaartjes, letterkundige jaargelden enz., de verbazende som van 182,000 fr. ontvangen heeft. Te gelijken tijd wordt verzekerd, dat de heer *Scribe*, van dezelfde herkomst, sedert zijn eerste stuk, *de twee Derwiches*, een vaudeville in 1816 voor het eerst gespeeld, tot op zijn laatste stuk, *l'Ingenue*, nu omstreeks acht dagen geleden in *l'Opera Comique* opgevoerd, de som van 2,112,000 fr. heeft ingeoogst. Deze onuitputtelijke schrijver heeft thans drie honderd en vijftien tooneelstukken vervaardigd.

— De graaf van *Survilliers* (*Joseph Bonaparte*) is den 6den met de stoomboot te Genua aangekomen, hebbende een gevolg van vijftien personen bij zich.

— Tijdingen uit Madrid tot den 7den melden, dat het nieuwe ministerie andermaal eene nederlaag in de cortes geleden had, bij gelegenheid van de behandeling eener wet over de vervreemding van erfenissen; de minister van justitie verlangde dat de discussie geschorst en het ontwerp aan de commissie tot herziening van de wetboeken verzonden werd; maar de meerderheid was tegen zijn gevoelen. De kamer scheen het ministerie temelijk vijandig gezind, en verwachtte dat er zeer hevige discussien bij de op handen behandeling van de kwestie der voogdijschap zouden plaats hebben.

— Ter beurze van heden (14 Junij) waren genoteerd: 5 pCt. 114,95; 3 pCt. 77; Spanje 23¾; Nap. r. 102; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Junij.

De verjaardag van het overlijden des vorigen Konings van Pruissen is te Berlijn door het Koninklijk geslacht godsdienstig gevierd. Hetzelve woonde de opzettelijk daartoe gehouden godsdienstoefening, in rouwgewaad gekleed, bij, en legde daarna een bezoek bij de weduwe des overledenen Konings Mevrouw de prinses *van Liegnitz*, af. Deze Vorstin is thans naar Silezië vertrokken. Op genoemden dag zijn de wachtposten door het garnizoen zonder trommelslag en in diepe stilte betrokken.

— Z. M. de Keizer van Rusland is den 3den uit Moskau te St. Petersburg teruggekeerd. De dagbladen van laatstgenoemde stad deelen een nader Keizerlijk manifest mede, waarbij Z. M., bij gelegenheid van het huwelijk des Grootvorsten, nog verligting van verschillende straffen beveelt. Onder anderen is daarbij de doodstraf voor alle ter dood veroordeelden in levenslange gevangenisstraf veranderd.

— Uit Athene wordt van den 23sten Mei geschreven:

» Men ziet hier met gespannen verwachting tijdingen uit Kandia te gemoet, en hoopte heden iets naders omtrent de gebeurtenissen aldaar, sedert de aankomst van *Tahir*-Pacha te vernemen, maar tot op dit oogenblik zijn geene nieuwe berigten ontvangen. Men weet alleen dat *Tahir*-Pacha aldaar aangekomen was, en dat er dagelijks een gevecht te gemoet werd gezien. Met inbegrip der door de Turksche vloot medegebragte versterkingen, kan het aantal der op het eiland aanwezige gewapende Turken thans omstreeks 10,000 bedragen, bestaande uit op het eiland te huis behoorende Turken, Egyptenaren, Albaniers en troepen uit Konstantinopel. Maar zij hebben zoo vele steden en vestingen te bewaken, dat zij hoogstens 6000 man in het veld zullen kunnen brengen, en onder dezen komen slechts een duizendtal Albaniers en een gedeelte der Kandiootsche Turken als bruikbare soldaten in aanmerking. Daarentegen heeft de opstand der Christenen zich in allen deele gevestigd; hun besluit om te overwinnen of te sterven is onwankelbaar, hoewel zij nog altijd het grootste gebrek aan wapenen en andere krijgsbehoeften hebben. Slechts een gering gedeelte der mannen, oude ervaren strijders, zijn behoorlijk gewapend; de van geestdrift blakende jongelingschap ...
sen. Het moet op dit oogenblik noodzakelijk reeds ... gekomen zijn, en Kandioten, die zich hier bevinden, twijfelen niet of hunne landgenooten zullen de overwinning behaald hebben. Maar al mogt de eerste ontmoeting ongelukkig voor de opstandelingen uitvallen, hunne regtvaardige zaak zal toch ten laatste zegevieren.

» De belangstelling in de gebeurtenissen op Kandia en in Thessalie is hier algemeen. Niet alleen uit de burgerlijke standen verlaten velen hunne haardsteden en hunnen werkkring, om hunne onderdrukte geloofsgenooten in die gewesten bij te staan; maar ook bij het leger openbaart zich dezelfde geest, en reeds zijn een aantal soldaten, van verschillende wapens gedeserteerd, om zich bij de opstandelingen te gaan voegen. De wachtposten aan den Pireus en op andere punten zijn daarom op nieuw versterkt; maar bij de groote uitgestrektheid onzer kusten, is het onmogelijk het vertrekken van enkele personen en zelfs van kleine benden geheel te beletten. »

— De jongste berigten uit Konstantinopel van den 26sten Mei, melden het volgende:

» Uit Kandia is heden het berigt ontvangen, dat de *Kapudan*-Pacha den 16den dezer met zijn smaldeel te Suda aangekomen was en terstond de noodige maatregelen tot ontscheping der troepen en tot het bewerkstelligen van de blokkade des eilands genomen had.

» De Grieksche patriarch is afgezet en in deszelfs plaats de tegenwoordige metropoliet van Cyzicus, *Anthymus*, benoemd geworden. Voor de provincien zijn drie nieuwe Defterdars (gouverneurs der financien) benoemd, te weten: *Nuri* Effendi voor Adrianopel, *Ferik Hafiz*-Pacha voor Silistria en *Neschid Effendi* voor Monastir.

» Heden heeft de Sultan het dal der zoete wateren verlaten en het paleis van Tschiragan betrokken.

» Op de van Beyrut gekomen stoomboot *Graaf Kolowrat* is een pestgeval voorgekomen, waardoor de ... genoodzaakt is, in Smyrna quarantaine te houden, alvorens het de reis naar deze hoofdstad kan voortzetten. Volgens de laatste uit Syrie ontvangen berigten had de pest zich door dat geheele gewest verspreid, en rigtte vooral te Byrut en St. Jean d'Acre groote verwoesting aan.

BELGIE.

BRUSSEL, den 15den Junij.

De generaal *Olivier* zal dit jaar het bevel voeren over het kamp van Beverloo. De twee brigades infanterie staan onder de bevelen van den generaal-majoor *Langerman* en den kolonel *Ruzitte*. De ruiterij (Lansiers en kurassiers) zal door den generaal-majoor *Anoul* worden gekommandeerd. Al de troepen zullen omstreeks den 1sten Julij, vereenigd zijn.

— Onlangs had de minister van binnenlandsche zaken aan de kamer van koophandel te Luik verzocht, hem haar gevoelen te doen kennen, over het al of niet noodzakelijke voor Belgie, om eene handelmaatschappij daar te stellen op de leest geschoeid van de Nederlandsche handelmaatschappij, ten einde door middel van dezelve de uitvoer van belgische producten buitenlands te bevorderen. Thans is het antwoord van gezegde kamer bekend geworden, dat echter niet gunstig luidt voor een dergelijk plan. Naar haar gevoelen zou zoodanige maatschappij noch met de territoriale, noch met de staatkundige behoeften van Belgie, dat geene kolonien bezit, strooken; zou zij slechts eene gevaarlijke en overheerende mededingster van den handel en de nijverheid van particulieren worden, weshalve de staat zich van eene dergelijke bemoeijenis behoorde te onthouden; dat, voor het overige aan Belgie minder de middelen van uitvoer ontbreken, dan de mogelijkheid om ten aanzien der prijzen met de ... nijverheid meer gevorderde natien mede te dingen.

— Een der ... papierfabriekanten van Gent, de heer *Daricke*, is op den inval gekomen al de einden van aspersies, van de *tables-d'hôte*, restauratien en groote huizen der stad voortkomende, op te zamelen. Dagelijks worden twee à drie karladingen dier draadige aspersieeinden in den pletmolen gebragt, alwaar zij in de stampvijzels spoedig tot eene pap vermorzeld worden. Deze massa, die niet behoeft gewasschen te worden, komt in de schepkuip en gaat van daar in de machine over, alwaar zij in een bij uitnemendheid wit en zeer stevig papier hervormd wordt, hetwelk niet de helft van het lompen-papier kost.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Junij.

Z. M. de Koning heeft Zaturdag avond, omstreeks ten zeven ure, hoogstdeszelfs intogt te Venlo gedaan. Bij de aankomst werd Z. M. aan eenen eereboog buiten de Maaspoort door de stedelijke regering en de militaire autoriteiten opgewacht en door den heer burgemeester verwelkomd. Eene groote menigte van zamengevloeid zoo uit de stad als den omtrek en zelfs van over de pruissische grenzen, en ... met geestdrift begroet. Aan het huis des burgemeesters afgestapt, gaf Z. M. te kennen dat Hoogstdezelve den volgenden dag, na de godsdienstoefening, de onderscheidene autoriteiten in gehoor zou ontvangen. Daarna begaf de Koning vergezeld van den gouverneur van het gewest en den provincialen kommandant, den heer *Gerieke* en den generaal *Destombe*, alsmede van den heer burgemeester, zich naar het raadhuis, waar een twintigtal jonge jufvrouwen den Koning met bloemen bestrooide en twee van dezelve, in proza en dichtmaat, eene korte aanspraak deden. Vervolgens had er op het raadhuis een prachtig diner plaats. Des avonds was de geheele stad verlicht.

— Uit 's Hage schrijft men:

» Met genoegen verneemt men, dat de heer *D. L. Welsink* en Jhr. *J. Mock*, kommandanten van de beide eerewachten tijdens den intogt van Hunne Majesteiten in de residentie, een kostbaren met het gekroonde naamcijfer des Konings versierden ring ontvangen hebben, onder geleide van eenen brief van den heer directeur van 's Konings kabinet, waarbij te kennen wordt gegeven, dat Z. M. zich eerst dezer dagen tot Hoogstdeszelfs leedwezen behinderd had, de toezending daarvan tot hier toe te hebben uitgesteld. »

— Naar men verneemt is door Z. M. bepaald, dat het departement

ment van oorlog, behalve uit den directeur-generaal van oorlog, deszelfs adjudant, den secretaris-generaal en een kabinet, waarin de geheime zaken zullen worden behandeld, zal bestaan uit vijf onderscheidene afdeelingen, onder de navolgende benamingen als: afdeeling *secretariaat*, afdeeling *personeel*, afdeeling *artillerie*, afdeeling *genie*, en afdeeling *administratie*. — Dat door het departement van oorlog zal worden voorzien in het verstrekken van officieren en beambten voor den Inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt. — Dat de hoofden en anderen officieren, aldaar werkzaam, zullen worden getrokken uit de staven of de korpsen der verschillende wapens; — dat de schrijvers (militairen beneden den rang van officier) door den directeur-generaal zullen worden benoemd. — Dat de officieren van alle rangen, aldaar werkzaam, zullen genieten het kavallerie-traktement van hunnen graad, en eindelijk, dat de burgerlijke beambten, thans bij het departement van oorlog werkzaam, voor zoo verre zij de noodige geschiktheid hebben, aanvankelijk in de hun toevertrouwde betrekkingen zullen verblijven, en alzoo in het nieuwe kader worden ingedeeld, tot dat zij daarin eventueel door militairen worden vervangen.

— Door Z. M. is bepaald, dat de kleeding en onderscheidingsteekenen van het korps militaire intendanten en van het personeel der geneeskundige dienst voor de landmagt, zoo als die hier te lande zijn vastgesteld, mede van toepassing zullen zijn op het korps militaire intendanten en het korps officieren van gezondheid in Nederlandsch Indië.

— Naar men verneemt zijn door den koning benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw: In Nederlandsch Indië, de heeren: *J. W. H. Smissaert*, resident van Cheribon; *G. L. Baud*, resident van Samarang; *A. J. Ruitenbach*, resident van Baglen; *J. J. L. Jacobson*, inspecteur der thee-cultuur; *H. W. Gezelschap*, lid der algemeene rekenkamer; *F. Butin Blik*, resident van Batavia en *P. Jeekel*, eerste adjunct secretaris van het gouvernement; in de Nederlandsche Westindische bezittingen, de heeren *Ch. Eeers*, administrateur van financiën der kolonie Suriname; *C. S. de Veer*, secretaris van het gouvernement te Paramaribo; *P. Balfour van Burleigh*, kolonel-kommandant van het garnizoen te Suriname; mr. *P. Fers Smeding*, waarnemend president van het geregtshof te Paramaribo; *R. H. Esser*, kapitein-adjudant van den gouverneur-generaal; *A. Roelofsz*, predikant der hervormde gemeente te Paramaribo; mr. *H. R. Haijunga*, president van het geregtshof te Suriname, thans in Nederland; *J. M. Engelberts*, majoor der artillerie in Suriname en *C. L. van Uijtrecht*, koloniaal ontvanger op Curaçao.

Z. M. heeft aan den kapitein der infanterie bij het Oostindische leger *C. F. W. Jacobi* pensioen verleend.

— In de zitting van den Hoogen Raad, kamer van strafzaken, van gisteren heeft dezelve, onder anderen, uitspraak gedaan in de zaak van *W. G. Verloet*, en het door denzelven ingestelde beroep in cassatie, tegen het bekende arrest van het provinciaal geregtshof van Holland, *verworpen*.

— Uit het land van Heusden schrijft men van 7 dezer, dat in de vorige week aldaar in hechtenis genomen zijn *G. de Bok* en *J. Kamerman*, de eerste te Bern en de laatste op Gansoijen, wegens vermoeden van brandstichting, en zekere *Vensteeg*, te Heesbeen, die bij den eigenaar van het dezer dagen aldaar afgebrande huis inwoonde, en den [illegible] verantwoording van zijne gehoudene administratie moest geven, waartoe hij buiten staat scheen te zijn, omdat zijn voordeelig slot van rekening, volgens zijn voorgeven, verbrand zoude zijn.

— In een der Limburgsche bladen vindt men het volgende berigt uit Weert van den 9den Junij:

» De parochie-kerk dezer stad bezit het stoffelijk overschot van *Philips van Montmorency*, graaf van Horne (bij de Nederlandsche geschiedschrijvers meestal Hoorne genoemd), die den 5den Junij 1568 te Brussel werd onthoofd. Het lijk werd den 23sten dierzelfde maand in eenen grafkelder voor het hoofd-altaar bijgezet. De steen, die dit graf bedekte, was, reeds vele jaren geleden, zonder dat men meer weet ten gevolge van welke oorzaken, daarvan weggenomen.

» Toen de staatsraden *Gericke* en *Borret*, destijds met de voorloopige administratie van het deel van Limburg, dat onder de heerschappij van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden teruggekeerd, belast, in de maand October 1839 aldaar eene rondreize deden, drongen zij bij het stadsbestuur en de kerkfabriek aan, om een gedenkteeken voor den graaf op te rigten, onder belofte dat de Koning gaarne de kosten daarvan voor zijne rekening wilde nemen. Men maakte zich dit welwillend aanbod ten nutte; een plan werd aan de beoordeeling der regering onderworpen, die het behoudens eenige wijzigingen in het grafschrift goedkeurende, een ruim subsidie voor de uitvoering toestond.

» Heden is dit gedenkteeken plegtiglijk ontbloot, in tegenwoordigheid van het stedelijk bestuur, de geestelijkheid, de voornaamste ambtenaren, de leden van het kerkbestuur, de leeraren en leerlingen van het collegie en eene groote menigte ingezetenen. De deken, de heer *Janssen*, heeft eene bij deze gelegenheid passende rede uitgesproken.

» Het gedenkteeken bestaat in eenen fraaijen zwart-marmeren steen, waarin de wapenschilden van den graaf en andere versierselen in wit marmer gevoegd zijn. In koperen letteren is daarop het volgend opschrift geplaatst:

Hic jacet Philippus de Montmorenty, Celeberrimus Comes de Horne, Dominus Werthæ, Althenæ, Nivellæ, Cortessem, Bocholz et Breugel, Præfectus hereditarius Thorensis, Eques aurei velleris, Archithalasus, etc. etc. Capite plexus Bruxellis nonis Juny MDLXVIII, Ducis Albæ salvo arbitrio. Huc delatus et sepultus IX kal. July ejusdem anni.

» Ieder bewondert de fraaije bewerking van dit monument, welks vervaardiging aan den heer *Adolphe Ballat*, beeldhouwer te Namen, toevertrouwd is geweest. Het is een nieuw sieraad onzer kerk dat tevens eene der gewigtigste gebeurtenissen der Vaderlandsche geschiedenis in het geheugen terugroept."

— Door de regering van 's Hage is, overeenkomstig het rapport der commissie ter beoordeeling van de op de tegenwoordige 's Gravenhaagsche tentoonstelling van schilder- en kunstwerken, besloten de *gouden medaille* toe te kennen aan de heeren *N. de Keyzer* van Antwerpen voor zijne schilderij van den slag van Woeringen; *C. Jacquard*, te Parijs, voor zijne schilderij voorstellende *Lodewijk XI* te Amboise; *Th. Gudin*, te Parijs, voor zijne schilderij, een woelend water; *B. C. Koekkoek*, te Kleef, voor zijne schilderij, voorstellende een landschap bij stormachtig weder; *C. Kruseman*, te 's Hage voor zijne italiaansche voorstelling en voor een familieportret; *Maes*, te Rome, voor zijne *Maria Magdalena*, en *G. J. J. van Os*, voor zijne schilderij voorstellende vruchten, bloemen en dood wild.

Voorts de *zilveren medaille* aan de heeren *N. Pieneman* te Amsterdam, *G. Wappers*, te Antwerpen, *A. Schelfhout*, te 's Hage, *J. T. Abels* te 's Hage, *Brascassat*, te Parijs, *H. van de Sande Bakhuijzen* te 's Hage, *E. Verboeckhoven* te Brussel, *J. Bosboom* te 's Hage, *W. H. Schmidt*, te Rotterdam, *A. Hamin*, te Mechelen *J. Dickmans*, te Antwerpen; *H. Reekers* te Haarlem; *B. Bloemen*, te Amsterdam; *C. Hamburger*, te Amsterdam, en *Hoet*, te Brussel, voor hunne onderscheidene ingezondene stukken.

Eervolle melding is gemaakt van den onafgewerkten proefdruk eener op staal gegraveerde plaat voorstellende: de weesmeisjes, door *J. de Mare* te 's Hage.

Een *zilveren* medaille is ter aanmoediging toegekend aan den heer *J. van Rijckevorsel*, te 's Hage voor zijn geschilderd glas.

Bronzen medaillen zijn ter aanmoediging verleend aan de heeren *Dubourcq*, te Amsterdam voor zijne etsproeven; *J. D. Steenerwald* te 's Hage, voor zijne gravure, voorstellende medailles en relief; *H. Brown*, te 's Hage, en *Benworth* te Amsterdam voor houtsneeplaten; *U. Bentvelt* te Amsterdam voor een zilveren vergulden beker met drijfwerk.

Daar voorts de heeren *de Keyzer* en *Koekkoek* met de gouden, en de heeren *Brascassat*, *van de Sande Bakhuizen*, *Bosboom* en *Hart*, met de zilveren medaille bekroond, reeds in 1839 voor stukken *in het zelfde kunstvak*, *gelijke medailles* ontvangen hebben, heeft de regering van 's Hage besloten, aan dezelve getuigschriften ter vervanging der medaille uit te reiken.

[illegible]

(Vervolg van N°. 69).

De lieden die het meest geneigd zijn om de magt van den Emir te vergrooten, berekenen haar op acht geregelde bataillons, ter sterkte ieder van 600 man, dus in 't geheel 4800 man infanterie; de geregelde kavallerie bestaat, zegt men, uit acht eskadrons spahis; men kan alzoo aannemen 800 ruiters.

De ongeregelde magt wisselt af naar de plaats van het oorlogstooneel; de Kabijlen en Arabieren die te voet strijden, nemen de wapenen op wanneer *Abd-el-Kader* in hunne nabijheid komt, en de sterkste stammen tellen zelden meer dan 500 à 600 strijders, terwijl men dan van deze nog moet aftrekken, de zieken, en degenen die over de vrouwen en de kudden de wacht houden, zoodat het twee derde zal beschikbaar blijven.

Onder de kavallerie vindt men allerlei slag van ruiters, goed of slecht bereden, goed of slecht gewapend; verscheidene ziet men muilezels of merries berijden. Zoo heb ik er in 1840 bij het meer El-Lenda gezien, die door veulens gevolgd werden welke in de vlakte rondhuppelden. Deze kavallerie kan zich niet dan hoogst bezwaarlijk ten getale van verscheiden duizenden, op een punt langer dan vijf of zes dagen bijeenhouden. In 1840, tijdens den heiligen oorlog, was zij genoodzaakt, na slechts eenige weinige dagen verzameld te zijn geweest, uiteen te gaan, wegens gebrek aan levensmiddelen, meer dan uit gebrek aan fourage, [illegible] met voedende planten bedekt was. Men moet dan op het oogenblik dat gebrek aan levensmiddelen zich begint te doen gevoelen te-

gen deze ruiterij, zijnde de voornaamste kracht der Arabieren, afweren, dan moet men hen aanvallen en de massa's slaan.

Door deze overwegingen getroffen, heb ik in vroegere schrijvers het geheim der lange togten gezocht, die zoo dikwijls den staat der rijken veranderd hebben.

De Romeinen, onze meesters in vaste en duurzame overwinningen, hadden in hun gevolg eene groote hoeveelheid transportwagens en een leger marketenters. Ieder legioen had zijne sappeurs, pionniers, bouwmeesters van allerlei aard, gereedschappen, krijgswerktuigen, die even zwaar waren als ons geschut, zich overal vestigende waar zij goedvonden een kamp neer te slaan. Om dien nasleep overal mede te voeren verbreedde men de engten, baande men wegen, in weerwil van duizende hinderpalen. *Hannibal*, *Marius*, *Cesar*, *Germanicus* en anderen deden op die wijze langdurige togten. De barbaren die het Romeinsche rijk overstroomden, trokken uit Azie, talloeze wagens met zich voerende, om eerst aan het einde van Europa hunnen togt te staken.

Toen *Edouard III* in Frankrijk zijnen grooten ruitertogt in 1339 wilde ondernemen, met het doel om dat land te veroveren, waarvan het gevolg was het traktaat van Bretigny van 1360, voerde hij, volgens *Froissart* meer dan 6000 wagens, handmolens, ovens om te bakken, enz. mede. De marsch ging ongetwijfeld langzaam voort. Op Allerheiligen in 1359 afgetrokken, kwam *Edouard* eerst in April 1360 aan. Frankrijk had toenmaals zeer weinig bruikbare wegen; behalve de rivieren, bergen en holle wegen, die nog heden bestaan, had het veeluitgestrekte bosschen, welke zeer moeijelijk waren door te komen.

Toen, in onze dagen, *Desaix* naar Opper-Egypte gezonden werd om de Mammelukken te vervolgen, welke ruiterbende veel geduchter was dan die van *Abdel-Kader* en die daarenboven ondersteund werd door de Bedouinen en Fellahs, en geelectriseerd door het fanatismus der Marabouts. Bij het aanvaarden van den togt voorzag de fransche generaal zich van een ezel voor elke drie manschappen; deze ezels droegen levensmiddelen voor verscheidene dagen. De soldaten waren met slechts vier dagen levensmiddelen en met patronen voor het gevecht beladen. Men voerde slagtvee mede om de troepen van vleesch te voorzien. De ezels trokken troepswijze mede achter elk bataillon; ieder officier had er een. Deze dieren zijn *Desaix* op zijnen roemrijken togt van groot nut geweest. De generaal drong in de woestijn door, vervolgde de Mammelukken tot het uiterste, en dwong hen om in streken de wijk te nemen, waar een groot getal derzelven van gebrek omkwam.

(*Het vervolg hierna.*)

183ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

25e Trekking: N°. 1882, *f* 30,000 en premie van *f* 25,000; N°s. 5600, 18992, ieder *f* 1000.

26e — N°s. 7609, 10322, 25418, ieder *f* 1000.

27e — N°s. 13170, 14345, ieder *f* 1000.

28e — N°s. 5550, 11544, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 *Junij*), waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 negen zest., ½; dito 5 pCt. 99⅝; Kansbill. 24¼, 5/16, drie zest., ¼; Syndik. 4½ pCt. 90, 89⅞; dito 3½ pCt. 73¾; Handelm. 162½, 161⅞; O.-I. 5 pCt. 97, 96⅞, dert. zest.; Rijn spoorw. 94¾; Ardoins 21⅛, drie zest., ⅛; dito Coupon 18⅝, ¾; oude Russen 104¾; 4 pCt. 87½.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.